

Veřejný ochránce práv
JUDr. Otakar Motejl

Mallorn, o.s., Chelčického 12, Praha 3	
přijato / odesláno: - 2 -08- 2005	
typ: Do,	č.j.: 0811
poznámka:	

V Brně dne 29. července 2005
Sp. zn.: 129/2005/VOP/MB

Vážený pane předsedo,

v příloze Vám zasilám na vědomí zprávu o šetření Vašeho podnětu, jímž jste se na mě obrátil s žádostí o prošetření postupu Městského úřadu Černošce, a to v souvislosti s vyřizováním Vašich žádostí o poskytnutí informací.

Ve zprávě jsem shrnul zjištění, ke kterým jsem v rámci šetření daného případu dospěl. Podle ustanovení § 18 odst. 1 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, jsem dal starostce města možnost se k mé zprávě vyjádřit, a to ve lhůtě 30 dnů od dne jejího obdržení.

Zůstávám s pozdravem

Příloha
Závěrečná zpráva

Vážený pan
Jan Kutý
předseda sdružení
MALLORN, o. s.
Chelčického 1130/12
130 00 Praha 3

Zpráva o šetření

postupu Městského úřadu Černošice při vyřizování žádosti o informace

A - Obsah podnětu

Dne 13. 1. 2005 jsem obdržel podnět občanského sdružení MALLORN se sídlem Chelčického 12, Praha 3, zastoupeného jeho předsedou, Janem Kutým.

Obsahem podnětu byla stížnost na Městský úřad Černošice (dále jen „městský úřad“), který se vůči občanskému sdružení dopouští obstrukcí a porušuje zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí a zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, všechny ve znění pozdějších předpisů.

Na podkladě stěžovatelem předložených materiálů jsem se rozhodl zahájit ve věci šetření dle zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

B - Skutková zjištění

Vzhledem k tomu, že (jak bude uvedeno dále) věc byla ještě před ukončením šetření uspokojivě vyřešena dohodou mezi občanským sdružením a městským úřadem, omezím se v této části své zprávy pouze na stručný popis skutkového stavu.

Občanské sdružení podalo v roce 2003 k městskému úřadu žádost dle ustanovení § 70 zákona o ochraně přírody a krajiny o informace o zamýšlených zásazích a zahajovaných správních řízeních, při kterých mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny.

Dále občanské sdružení postupně žádalo poskytnutí informací dle zákona o právu na informace o životním prostředí a také zákona o svobodném přístupu k informacím.

Dne 24. 3. 2004 vydal městský úřad rozhodnutí čj. 1362/04-odp., kterým odepřel poskytnutí informace dle ustanovení § 8 odst. 3 písm. a) a b) zákona o právu na informace o životním prostředí. Občanské sdružení podalo proti rozhodnutí

odvolání a Krajský úřad Středočeského kraje prvostupňové rozhodnutí zrušil a věc vrátil k novému projednání a rozhodnutí.

Dále již nebylo městským úřadem žádné rozhodnutí vydáno. Na základě zákona však po uplynutí lhůty stanovené k vyřízení žádosti o informace nastala fikce vydání zamítavého rozhodnutí. K tomu došlo postupně v několika případech. Krajský úřad tato fiktivní rozhodnutí vždy na základě odvolání zrušil a věc vrátil k novému projednání.

Vzhledem k tomu, že situace se stala značně nepřehlednou, rozhodl jsem se svolat schůzku předsedy MALLORNU se zástupci městského úřadu a právníky Kanceláře veřejného ochránce práv. Schůzka se uskutečnila dne 7. 6. 2005 na městském úřadě. Ze schůzky vyplynulo, že městský úřad již občanskému sdružení poskytl veškeré informace, o které žádalo, a i do budoucna byla dohodnuta forma vzájemné spolupráce. Občanské sdružení podalo na úřad novou žádost dle ustanovení § 70 zákona č. 114/1992 Sb., jejíž obsah předem konzultovalo s úředníky městského úřadu, a tito byli dále instruováni tajemníkem úřadu, jak v budoucnu žádosti občanského sdružení informace vyřizovat.

C - Právní hodnocení

V šetřeném případě shledávám jako příčinu dalších vzniklých problémů především počáteční nevstřícný postup městského úřadu při vyřízení žádosti občanského sdružení ze dne 25. 2. 2004. V rozhodnutí čj. 1362/04-odp., kterým městský úřad odepřel poskytnutí informace, konstatoval, že žádost byla formulována zjevně provokativně a obstrukčně a že se týkala dosud nezpracovaných nebo nevyhodnocených údajů. V tomto rozhodnutí úřad žadateli objasnil, v čem spatřuje provokativnost jeho žádosti, a rovněž tak objasnil postup rozhodování volených orgánů města a zveřejňování zápisů z jejich jednání.

Toto rozhodnutí bylo následně krajským úřadem zrušeno a v odůvodnění svého rozhodnutí krajský úřad uvedl svůj názor na to, jaký měl být správný postup městského úřadu. Krajský úřad prvostupňovému orgánu vytknul, že měl žadatele vyzvat k doplnění a upřesnění jeho žádosti.

Závěr krajského úřadu hodnotím velmi kladně, jelikož podřízený orgán vyzývá k větší spolupráci se žadatelem o informaci. Právě vstřícnost a spolupráce úřadu s občanem (v tomto případě občanským sdružením) by se měla stát samozřejmostí ve styku občana se správními orgány. Obzvláště v záležitostech informací o životním prostředí by kontakt mezi úřady a občany měl být čím dál více neformální, jelikož zformulovat jasně a přesně povahu informace, o kterou se jedná, lze v této oblasti jen velmi obtížně. Správní orgány by proto měly v případech nejasností kontaktovat žadatele a ujasnit si, o co mu především jde a podle toho jeho žádost vyřídit. Není vhodné prosazovat v tomto směru přílišný formalismus.

Formální je však do jisté míry i sama právní úprava, která zakotvuje institut fiktivního rozhodnutí. Jak v zákoně č. 123/1998 Sb., tak v zákoně č. 106/1999 Sb., je stanoveno, pokud povinný subjekt (v tomto případě městský úřad) žádost

ve stanovené lhůtě nevyřídí, nastává fikce vydání zamítavého rozhodnutí. Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání. Vzhledem k tomu, že fiktivní rozhodnutí existuje pouze po právní stránce, a nikoliv fakticky, čili rozhodnutí není nikde hmotně vyjádřeno, nesplňuje zákonem stanovené náležitosti a nemá zákonem předepsanou písemnou formu. Z těchto důvodů je tak vždy nepřezkoumatelné a musí být odvolacím orgánem zrušeno.

Aplikací uvedené právní úpravy došlo v tomto konkrétním případě k „vydání“ několika fiktivních rozhodnutí a jejich následnému zrušení v odvolacím řízení.

V této souvislosti je třeba si uvědomit, že cílem právní úpravy není vydávání fiktivních rozhodnutí, kterými by bylo řízení ukončeno, ale pouze prostředkem k zefektivnění ochrany žadatelů o informaci proti nečinnosti povinných subjektů. Každé fiktivní rozhodnutí je výsledkem vady řízení spočívající v nedodržení zákonem stanovené lhůty k vyřízení žádosti o informaci, a jako takové musí být v odvolacím řízení zrušeno, k čemuž v tomto případě ze strany krajského úřadu docházelo.

D - Závěr

Zákon o veřejném ochránci práv mi ukládá povinnost působit k ochraně osob před jednáním úřadů a dalších institucí uvedených v tomto zákoně, pokud je v rozporu s právem, neodpovídá principům demokratického právního státu a dobré správy, jakož i před jejich nečinností, a tím přispívat k ochraně práv a svobod.

Vzhledem k výše uvedenému svoji zprávu uzavírám konstatováním, že v šetřeném případě došlo k nesprávnému postupu městského úřadu spočívající v jeho nečinnosti mající za výsledek vydání fiktivních rozhodnutí o odepření poskytnutí požadovaných informací, ovšem ještě před ukončením šetření byla v tomto směru zjednána náprava. Rovněž tak budoucí vyřizování žádostí občanů o informace by s odkazem na závěry učiněné při jednání dne 7. 6. 2005 mělo probíhat v souladu se zákonem.

Podle ustanovení § 18 odst. 1 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, dávám starostce města Černošice možnost se k mé zprávě a zjištěním, k nimž jsem v rámci šetření dospěl, ve lhůtě 30 dnů ode dne jejího doručení vyjádřit. Pokud vyjádření ve stanovené lhůtě neobdržím, šetření budu považovat za ukončené.

Tuto zprávu současně zasílám na vědomí panu Janu Kutému, předsedovi občanského sdružení MALLORN.

JUDr. Otakar Motejl
veřejný ochránce práv